

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 5, Nummer: 57

Weer Open

Het Spoorwegmuseum is weer als vanouds geopend en we kijken uit naar de volgende evenementen:

Tot en met 30 oktober 2022:	Treinramp bij Harmelen
17 mei t/m 27 november:	Expeditie Posttrein
Meivakantie in de planning:	Spoorweg Utrecht
2 juni: (gratis entree)	900 jaar Spelrecht
23 t/m 25 september:	Model Expo OntraXS
22 t/m 30 oktober:	Teclab XL
24 december 2022 t/m 8 januari 2023:	Wentstation

Het dagje uit met Thomas gaat *niet* door. Dit evenement werd vroeger op Hemelvaartsdag gehouden.

Rondom de Arend

Van Harry Peters kregen we de volgende reportage over de voortgang van de ketelinspectie en -revisie van De Arend. En zoals te zien is, deze keer de stoomlocomotief zelfs hoog in de lucht. Zijn naam waardig.

De Arend van loopwielen ontdaan

Al enige weken verblijft de senior onder de Nederlandse stoomlocomotieven "De Arend" bij de SHM in Hoorn om de wettelijk verplichte nagelgatkeuring en -controle te ondergaan. Deze keuring moet eens in de tachtig jaar plaatsvinden. Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om ook de wielbanden van de loopassen en de tandwielen te her-profileren. Omdat er geen kuilwielbank beschikbaar is met de afwijkende spoormaat van "De Arend" is het noodzakelijk de wielstellen te verwijderen. Om het tillen van locomotief en tender te vergemakkelijken is deze in de werkplaats van de SHM op een platte goederwagen geplaatst die is voorzien van rails op de juiste spoormaat. Dinsdagmorgen 1 maart verscheen er een fikse mobiele hijskraan ter plaatse om beide voertuigen van hun wielen te tillen en daarna om geprefabriceerde frames te plaatsen. Terwijl de acht wielbanden met flens elders worden afgedraaid gaat het werk aan de nagelgatkeuring in de voormalige NS-loods gewoon door. Over een paar weken vindt alles in omgekeerde volgorde plaats. Niet lang daarna keert "De Arend" weer terug naar Utrecht.

Foto 1
De beide loopwiellassen zijn geheel losgekomen uit de opsluitschachten van het locomotiefraam.

Foto 1

Foto 2

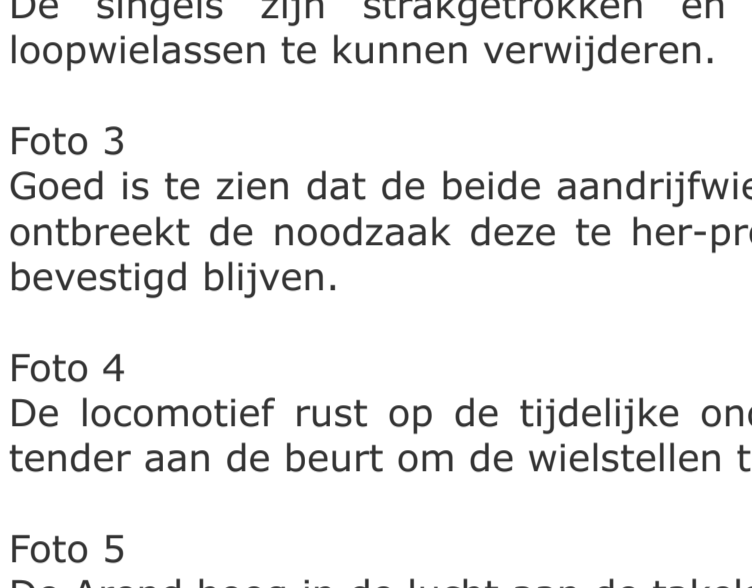

Foto 3

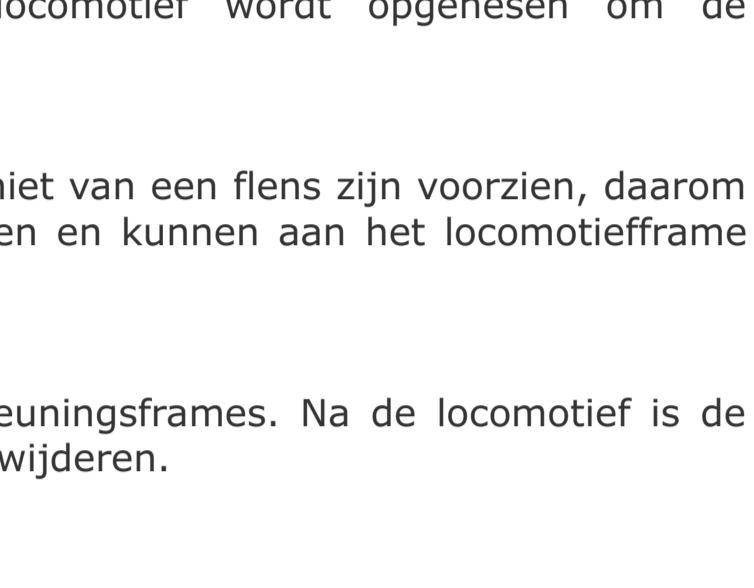

Foto 2
De singels zijn strakgetrokken en de locomotief wordt opgehesen om de loopwiellassen te kunnen verwijderen.

Foto 3
Goed is te zien dat de beide aandrijfwielen niet van een flens zijn voorzien, daarom ontbreekt de noodzaak deze te her-profileren en kunnen aan het locomotiefraam bevestigd blijven.

Foto 4
De locomotief rust op de tijdelijke ondersteuningsframes. Na de locomotief is de tender aan de beurt om de wielstellen te verwijderen.

Foto 5
De Arend hoog in de lucht aan de takels.

Foto 4

Foto 5

Foto's: Harry Peters

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Het Spoorwegmuseum in de belangstelling

Bij de recente aflevering van het TV-programma: "Project Rembrandt" waren er opnamen uit het Spoorwegmuseum te zien en binnenkort worden er weer opnames gemaakt voor het programma "Kunst & Kitsch".

Terecht een mooie filmlocatie, het Spoorwegmuseum, en zichtbaar voor miljoenen kijkers.

Kunst & Kitsch

Project Rembrandt

[Zie ook de reclame video die voor het presenteren van ideeën voor de voorjaarsvakantie welke enkele malen werd uitgezonden op TV.](#)

Werkzaamheden te Blerick

Restauratieproject | Mat 36 252

Daarnaast is het als vrijwilliger gewoon leuk om mee te werken aan een project dat uiteindelijk in een museum terug te zien is", aldus projectleider Maykel Kastelijn.

Het project mat '36 wordt zoals bekend financieel ondersteund door de

Vrienden. Voor de restauratiewerkzaamheden in Blerick is het Spoorwegmuseum nog naarstig op zoek naar vrijwilligers. Het is niet direct nodig om een technische achtergrond te hebben. "We werken hier in groepen en er is altijd wel iemand die weet wat er moet gebeuren.

Op dit moment is de trein gelicht om de draaistellen er onderuit te halen. De trein staat nu op bokken zodat er makkelijker aan de onderkant van de bakken gewerkt kan worden. Tegelijkertijd worden de draaistellen dan nog eens goed nagekeken.

Ook binnenin de trein wordt hard gewerkt.

Inmiddels zijn deze weer terug gearriveerd in de loods en worden weer

terug de treinstel gemonteerd. Voordat dit gaat gebeuren wordt nagegaan of al het leidingwerk voor de omroepinstallatie gemonteerd is en overal de bekabeling is ingetrokken. De dakplaten die voor de afwerking dienen aan de binnenzijde van het treinstel (plafonds) zijn reizigersafdelingen en balkons) in een tijd geleden naar de straler/spuiter gebracht.

Treinen ontwerpen

het museum om samen met uitgeverij promotie van zijn boek te nemen.

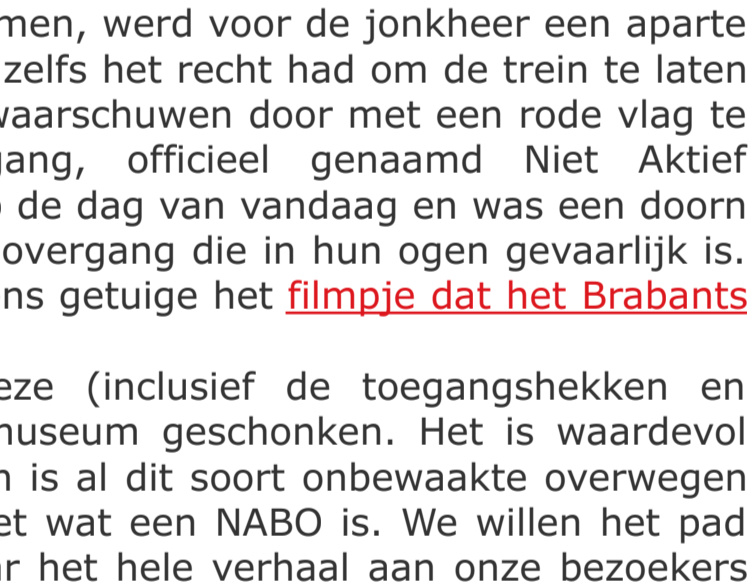
Daarna verraste hij conservator Evelien Pieterse met een exemplaar dat vol staat met afbeeldingen en foto's en maar liefst 900 gram schoon aan de haak weegt!

[Bekijk het filmpje over Niels Greif en zijn boek.](#) Zeer interessant!

Niels Greif is een oude bekende van het museum. Tussen 1970 en 2015 was hij ontwerper van voor interieurs van treinen, eerst op de afdeling Design van NS, later als zelfstandig ontwerper. Niels heeft in de loop van de tijd al heel wat van zijn ontwerptekeningen aan onze collectie toegevoegd. Na jaren aan een boek over het ontwerpen van treinen te hebben gewerkt, zou hij eigenlijk een boekpresentatie in het museum geven. Door corona werd dit telkens uitgesteld. Begin maart was hij dan eindelijk toch in "nai010" en NS een aantal filmpjes ter ophanging van zijn conservator Evelien Pieterse met een exemplaar dat vol staat met afbeeldingen en foto's en maar liefst 900 gram schoon aan de haak weegt!

Vriendenloterij

Het Spoorwegmuseum ontving een cheque van de Vriendenloterij met daarop de opbrengst van het jaar 2021. Dat bedrag was maar liefst € 620.724! Dit bestaat uit de vaste jaarlijkse bijdrage van € 300.000 met daarbij opgeteld een bedrag van € 320.724 voor de "geormerkte loten". Grote dank gaat daarom uit naar alle deelnemers van de Vriendenloterij die speciaal voor ons meespeelden!

Schenking

overgang gemaakt. Het verhaal gaat dat hij zelfs het recht had om de trein te laten stoppen. Een knecht zou dan de machinist waarschuwen door met een rode vlag te zwaaien. De onbewaakte spoorwegovergang, officieel genaamd Niet Aktief Beveiligde Overgang (NABO), bestond tot op de dag van vandaag en was een doorn in het oog van ProRail. Zij wilden af van de overgang die in hun ogen gevaarlijk is. Niet alle buurtbewoners zijn het daarmee eens getuige het [filmpje dat het Brabants Dagblad](#) op zijn site deelde.

ProRail heeft de NABO verwijderd en deze (inclusief de toegangshekken en waarschuwingsbordjes) aan het Spoorwegmuseum geschonken. Het is waardevol om deze te bewaren omdat ProRail van plan is al dit soort onbewaakte overgangen te verwijderen en straks niemand meer weet wat een NABO is. We willen het pad een plekje geven op het buitenterrein en daar het hele verhaal aan onze bezoekers vertellen. Over twintig jaar weet niemand meer wat een NABO is...

Digitale Plattegrond

Op de website van het Spoorwegmuseum staat nu ook de plattegrond online. Deze maakt het voor bezoekers makkelijker zich te oriënteren in het museum en geeft meer informatie over alle onderdelen en attracties. We hopen dat mensen die het museum nog niet kennen met behulp van deze plattegrond enthousiast of nieuwsgierig worden voor een bezoek. Want zeg nou zelf, een leuker museum is er toch niet? [Klik op bovenstaande afbeelding.](#)

Verbetering middenperron

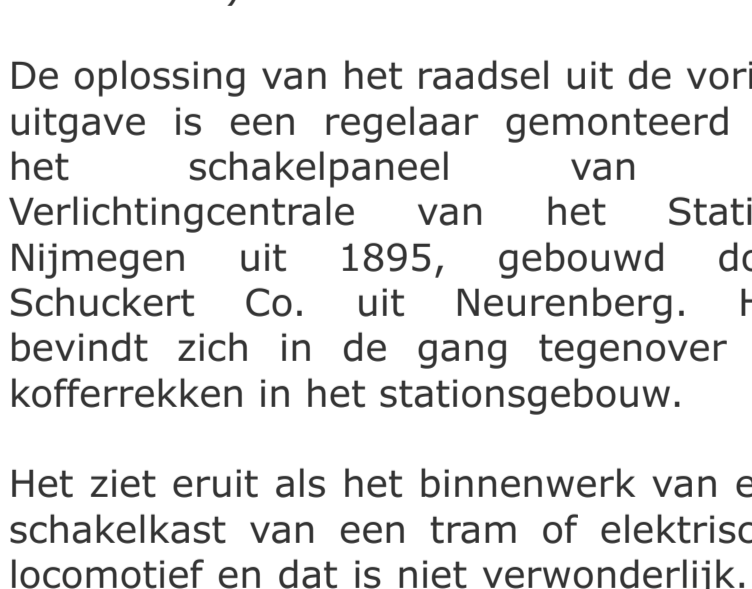
ProRail gaat in mei de vernieuwstrating van het middenperron verven, het complete straatwerk wordt vervangen. Volgens planning starten ze hier op 2 mei mee. Dat betekent dat er 100 pallets met tegels worden neergezet en er twee kelen aan de rand van de parkeerplaats komen te staan. Gewerkt wordt op maandagen als het museum gesloten is (9, 16, 23 en evt. 30 mei) waarbij steeds een fase van circa 400 m2 per keer wordt aangepakt. Na elke ronde is het perron weer dicht zodat bezoekers er geen last van hebben. De werkzaamheden vinden ook gedeeltelijk 's nachts plaats.

Zwarte vloot

ProRail publiceerde deze week een verhaal over de 'zwarte vloot'. Dat is de gehele rijdende museumvloot, onze treinen maar ook bijvoorbeeld de stoomlocoms van onder andere SHM, VSM en ZLSM. [Peter-Paul vertelt erover.](#) Een mooi overzichtje.

Het raadsel

De "loc op poten", de NRS 107

Bij de verklaring van het raadsel uit de vorige uitgave hoort een correctie. Vermeld wordt door Guus Verreendael dat de reden van de korte draaischijven bij de SS om de toen toebedeelde 5 locs over te doen aan de HSM, niet klopt. Dit is een wijdverbreid misverstand: inderdaad waren de draaischijven te kort, maar die waren aan te passen. De HSM had dat inmiddels al met succes gedaan.

Nee, de locomotieven die de SS zo tevreden was met haar wielen unieke Beyer Peacock locomotievenpark, dat er geen plaats was voor andere machines die misschien net zo goed of zelfs wel beter waren. De SS was erg conservatief en weinig geneigd tot experimenteren. Rhijnspoor had die machines al maandenlang gebruikt voor het traject Amsterdam-Emmerich en dat had de SS, die de exploitatie van het lijnnet van de NRS had overgenomen, ook kunnen doen.

Zie ook de boeken: *De Nederlandse Stoomlocomotieven* (Guus Venendaal en Remmo Status Muller) en *Spoorwegen in Nederland van 1834 tot nu* (Guus Venendaal)

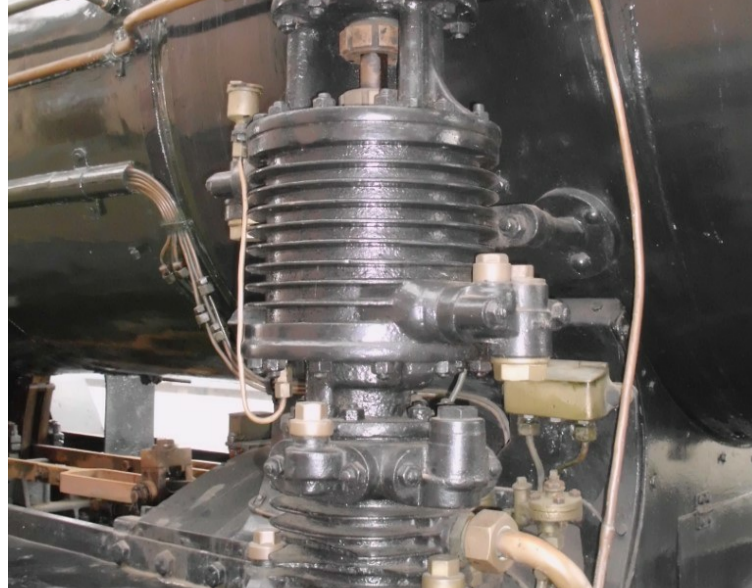
De oplossing van het raadsel uit de vorige uitgave is een regelbaar gemonteerd op het schakelpaneel van de Verlichtingcentrale van het Station Nijmegen uit 1895, gebouwd door Schuckert Co. uit Neurenberg. Het bevindt zich in de gang tegenover de koffierketter in het stationsgebouw.

Het ziet eruit als het binnenwerk van een schakelkast van een tram of elektrische locomotief en dat is niet verwonderlijk. In een tram wordt via contacten de elektrische spanning naar de juiste plek geschakeld. In deze schakeling werd hetzelfde bereikt om de sterkte van en de hoeveelheid verlichting te regelen. De firma Schuckert is later samengegaan met Siemens, en ging verder als Siemens-Schuckert.

Het raadsel van deze maand:

Wat voor een object is dit en waar is dit te vinden?

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl

editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl

www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer

Redactie: Peter van Dorp

Layout: Piet Meijer

Kopfoto: Robin Binsbergen

Facebook Website Twitter Instagram

Deze e-mail is verzonden aan [{{email}}](#).

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.